

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

De diuisione prophetiæ in suas species. 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

- ¶ Et circa hoc quaruntur sex.
- ¶ Primo, de diuisione prophetiæ in suas species.
- ¶ Secundo, utrum sit alior prophetia, quæ est sine imaginaria visione?
- ¶ Tertio, de diuersitate graduum prophetiæ.
- ¶ Quarto, utrum Moyses fuerit excellentissimus prophetarum?
- ¶ Quinto, utrum aliquis comprehensor possit esse propheta?
- ¶ Sexto, utrum prophetia creuerit per temporis processum?

ARTIC. I.

Utrum conuenienter diuidatur prophetia in prophetiam prædestinationis Dei, præscientiæ, & comminationis?

828

Ad primum sic proceditur. Videtur, quod inconuenienter diuidatur prophetia in gloss. * super Math. 1. Ecce virgo in utero habebit: ubi dicitur quod prophetia alia est ex prædestinatione Dei, quæ necesse est omnibus modis euenire, ut sine nostro impetatur arbitrio, ut hzc de qua hic agitur: alia est ex præscientia Dei, cui nostrum admiscetur arbitrium: alia est quæ comminatio dicitur, quæ fit ob signum diuinæ animaduersionis. Illud enim quod consequitur omnem prophetiam, non debet poni ut membrum diuidens prophetiam. Sed omnis prophetia est secundum præscientiam diuinam: quia propheta legunt in libro præscientiæ, ut dicit * gloss. Isa. 28. Ergo videtur quod non debeat poni vna species prophetiæ quæ est secundum præscientiam.

Ve. q. 12. ar. 10. Et Matth. 2. prop. 5. * gl. ord. sup. illud Vt adimpleretur qd dicitur est y prophetiam.

¶ 2. Præterea, Sicuti aliquid prophetatur secundum comminationem, ita etiam secundum promissionem: & vtraque variatur. Dicitur enim Hier. 18. Repente loquar aduersum gentem, & aduersum regnum, ut eradicem, & destrua, & disperdam illud. Si penitentiam egerit gens illa à malo suo, agam & ego penitentiam. Et hoc pertinet ad prophetiam comminationis. Et postea subdit de prophetia pro-

gl or super illud Disponde mi tua quia moturis.

missionis. Subito loquar de gente, & regno, ut adhibeam, & plâtem illud. Si fecerit malum in oculis meis, pœnitentiam agam super bono quod locutus sum ut facerem ei. Ergo sicut ponitur prophetia comminationis, ita debet poni prophetia pœmissionis.

li. 7. c. 8. de clinan do ad fi.

¶ 3. Præterea, Isidorus, * dicit in lib. Etymol. Prophetiæ genera sunt septem. Primum genus est ecclesiasticum, quod est mētis excessus: sicut vidit Petrus vas submissum de cælo cum varijs animalibus. Secundum genus, visio: sicut apud Isaiam dicentem, Vidi Dominum sedentem, &c. Tertium genus est somnium: hoc Jacob dormiens scalam vidit. Quartum genus est nubem: sicut ad Moysen loquebatur Deus. Quintum genus est vox de cælis: sicut ad Abraham sonavit, dicens Ne mittas manum in puerum. Sextum genus, acceptio parabola: sicut apud Balaam. Septimum genus, receptio Spiritus sancti: sicut penè apud omnes prophetas. Ponit * etiam tria genera visionum; unum, secundum oculos corporis, alterum secundum spiritum imaginariarum, tertium per intuitum mentis. Sed hæc non exprimitur in prius dicta diuisione. Ergo est insufficientis.

li. 7. ety. ca. 8. non procul a p. 105.

SED contra est auctoritas Hieronymi, cuius dicitur esse * gloss.

In dicit in arg. 1

RESPONDEO dicendum, quod species habet & actum in moralibus distinguuntur secundum diuersa. Obiectum autem prophetiæ est id, quod est cognitio diuina supra humanam facultatem. Et ideo secundum horum differentiam, prophetia distinguitur in diuersas species secundum prius dictam diuisionem. Dicitur est autem supra, quod futurum est in diuina cognitione dupliciter. Uno modo, prout est in sua causa. Et sic accipitur prophetia comminationis, quæ non semper impletur: sed per se prænuntiatur ordo causæ ad effectus, qui quandoque alijs superuenientibus impeditur. Alio modo, præcognoscit Deus aliqua in seipsis, vel ut fienda ab ipso, & horum est prophetia prædestinationis: quia secundum Damasc. * Deus prædestinat ea, quæ non sunt in

9. 171. a. 6. ad 2.

l. 2. c. 30. dr. prim.

in nobis, & honorum prædestinatio in glossa plex prædestinatio. Ad propriè dicitur in seipso prophetia tuum, sed dum quod ad omnem. Ad seipsum est quia eatur tam est ad re promissum. Ad te prophetiam potest dicitur in hunc. Et sic quædam * vel distinxerunt, sed si quam se honem f somnium in vigila quam potestati primo loquitur

in nobis : vel ut fienda per liberum arbitrium hominis, & sic est prophetia præscientiæ, quæ potest esse bonorum, & malorum: quod non contingit de prophetia prædestinationis, quæ est bonorum tantum. Et quia prædestinatio sub præscientia comprehenditur; ideo in gloss. * in principio Psalterij ponitur tantum duplex prophetiæ species, scilicet secundum præscientiam, & secundum comminationem.

Ad primum ergo dicendum, quod præscientia proprie dicitur præcognitio futurorum euentuum, prout in seipsis sunt: & secundum hoc ponitur species prophetiæ. Prout autem dicitur respectu futurorum euentuum, siue secundum quod in seipsis sunt, siue secundum quod sunt in suis causis: communiter se habet ad omnem speciem prophetiæ.

Ad secundum dicendum, quod prophetia promissionis comprehenditur sub prophetia comminationis: quia eadem est ratio veritatis in utraque. Denominatur tamen magis à comminatione: quia Deus prior est ad relaxandam pœnam, quam ad subtrahendum promissa beneficia.

Ad tertium dicendum, quod Isidor. distinguit prophetiam secundum modum prophetandi: qui quidem potest distingui, vel secundum potentias cognoscitivas in homine, quæ sunt sensus, imaginatio, & intellectus. Et sic sumitur triplex visio: quam ponit tam ipse, quam * Augustin. 12. super Genes. ad literam. Vel potest distingui secundum differentiam prophetici influxus, qui quidem quantum ad illustrationem intellectus significatur per repletionem Spiritus sancti: quam septimo loco ponit. Quantum verò ad impressionem formarum imaginabilium ponit tria, scilicet somnium, quod ponit tertio loco: & visionem quæ fit in vigilando, respectu quorumcumque communium, quam ponit in secundo loco: & ecstasim, quæ fit per elevationem mentis in aliqua altiora, quam ponit primo loco. Quantum verò ad sensibilia signa, ponit quia sensibile signum aut est aliqua res corporea

*In gl or.
in prof.
sup prolo
g^a Hie.
à m^o. il-
lius.*

*lib. 12. d
ca. 7. per
mult.
capit. 3.
10. 3.*

502 QVÆST. CLXXIV. ART. II.
 exterius apparet visui, sicut nubes, quam ponit quinto loco: aut est vox formata exterius ad auditum hominis delata, quam ponit quinto loco: aut est vox per hominem formata cum similitudine alicuius rei, quod pertinet ad parabolam, quam ponit sexto loco.

ARTIC. II.

Utrum excellentior sit prophetia, quæ habet visionem intellectualem, & imaginariam, quàm ea quæ habet visionem intellectualem tantum?

829
 Inf. 2. 3.
 co. 2. Et 3.
 q. 30. ar.
 ad 1. Et
 ver. 9. 12
 ar. 12. Et
 Is. 1. co.
 1. fi.
 * Aug. 1.
 12. super
 Ge. c. 9. i.
 me. 1. 3.

AD secundum sic proceditur. Videtur, quod excellentior sit prophetia, quæ habet visionem intellectualem, & imaginariam, quàm ea quæ habet visionem intellectualem tantum. Dicit enim * Aug. 12 super Genes. ad literam: & habetur in gloriâ Corinth. 14. super illud, Spiritus autem loquitur mysteria. Minus est propheta, qui rerum signatarum solo spiritu videt imagines; & magis est propheta, qui solo earum intellectu præditus est; sed maxime propheta est, qui in utroque præcellit. Hoc autem pertinet ad prophetam, qui simul habet intellectualem & imaginariam visionem. Ergo huiusmodi prophetia est altior.

q. præc.
 ar. 2.

¶ 2. Præterea, Quanto virtus alicuius rei altior, tanto ad magis distantia se extendit. Secundum propheticum principaliter ad mentem pertinet ex dictis * patet. Ergo perfectior videtur esse prophetia quæ derivatur usque ad imaginationem, quàm quæ existit in solo intellectu.

parum d
 med inci
 pit, uigin
 si duas
 literas,
 to 3.

¶ 3. Præterea, Hieronym. * in prologo libri Iuliani, distinguit prophetas contra hagiographos. Nones autem illi quos prophetas nominat, per Hieremias, & alij huiusmodi, simul cum intellectualem visionem imaginariam habuerunt: non autem dicuntur hagiographi, sicut ex inspiratione sancti scribentes: sicut Iob, David, Salomon, & huiusmodi. Ergo videtur, quod magis proprie dicuntur propheta illi, qui simul habent visionem imaginariam.